

GALEB

1

LETNIK XXVI.
1979-1980

VSEBINA

Tone Pavček: Drejc gre v šolo	1
Vlado Firm: Mali nepridipravi	2
Franci Lakovič: Vsi že prišli so	3
Angelo Cerkvenik: Zvesti sokol	4
Kajetan Kovič: Maček Muri	5
Vlado Firm: Osel Riko	6
Valentin Polanšek: Mravlje	8
Vojan T. Arhar: Ploha	10
Danilo Gorinšek: Otrok poje	11
Neža Maurer: Dežek se igra	11
Neva Pahor: Pozor, Prahci, X-1 prihaja .	12
Vojan T. Arhar: Čuk	13
Kotiček za najmlajše: Vera Poljšak: Moj dedek	14
Uganka	15
Slovenska narodna: Pravljica o Dravi .	16
Neža Maurer: Vetr	16
Zanimivosti	17
L. A.: 80 let Mira Presla	18
Dušan Kalc: Galebov 25. rojstni dan .	19
Ob mednarodnem letu otroka: Breda Pahor: Ringa ringa raja	20
Iz naših šol: Dušan Kalc: Općine in Gabrovec, slovesni poimenovanji šol .	21
Šport: Ivan Furlanič - Mario Šušteršič: Sredozemske igre v Splitu	22
Stana Vinšek: Ure	23
Novosti na knjižni polici: Marij Čuk: Galebovi knjigi za najmlajše	24
Marko Kravos: Naša mala domovina .	25
Meta Rainer: Ježek	25
Šolarji pišejo	26
Danilo Gorinšek: Mrtvih dan	26
Zapojmo veselo: Janez Bitenc: Trikule trakule	28
Urednikova beležnica	30
Za bistre glave	31
Za spretne roke	3. stran platnic

Ilustracije za 1. številko Galeba so naredili: Marjanca Jemec Božič (str. 3, 16); Eva Fornazarič (str. 25); Robert Hlavaty (str. 4); Leon Koporc (str. 2, 11, 13); Božo Kos (str. 5, 6, 7); Jelka Reichman (str. 11, 12); Bine Rogelj (str. 9); Magda Tavčar (str. 1, 10, 14, 15, 3. plat.).

Priloga: Spomeniki padlim — besedilo: Evgen Dobrila, slike: Lojze Abram. Kraška ohcet — besedilo: Evgen Dobrila, slike: Mario Magajna.

LETNIK XXVI. OKTOBER 1979 ŠTEVILKA 1

Mesečnik (8 številk)

Izdaja:

Založništvo
tržaškega
tiska, Trst

Glavni in odgovorni urednik:
Lojze Abram

Uredništvo in uprava:
Ul. G. Amendola 12
34134 Trst - Tel. 415534

Tiska:
Graphart, Trst - Tel. 772151

Naslovna stran:
Sandro Mahnič, 3. r. OŠ
»Fran Milčinski« - KATINARA

Posamezna številka:
700 lir

Letna naročnina:
4.000 lir

Galeb je registriran na sodišču v Trstu pod štev. 158 od 3.5.1954

Galeb je včlanjen v zvezo periodičnega tiska USPI (Un. Stampa Periodica Italiana)

Tone Pavček

Ilustr.: Magda Tavčar

DREJC GRE V ŠOLO

KAKŠNA NEVERJETNA BAJKA!
KAKŠNA DIRKA, KAKŠNA HAJKA:

V ŠOLO TEČEJO STEZICE,
V ŠOLO DIRJAO LISICE,
V ŠOLO VOZIJO SE PTIČI
IN HLAČAJO MEDVEDIČI,
MUCKI, CUCKI, MIKIMIŠKE,
URNI POLŽI IN NJIH HIŠKE,
VSE TO GRE V ŽIVALSKO ŠOLO,
MALA METKA V MALO ŠOLO,
TETA META V AVTOŠOLO,
DREJC PA VAŽNO IN OHOLO
STOPA PRVIČ V PRAVO ŠOLO,
V PRVI RAZRED, KJER SO ZBRANI
VSI PRIHODNJI MODRIJANI!

Trst SKL

12660/1979/80

COBISS

J. 16.1.1981/282

Mali nepridipravi

Po stari, razraščeni bukvi sredi gozda je plezala črna žolna z rdečo kapico. Trkala je po hrapavi skorji in stikala za zajedalci. Naveličana je sfrfotala proti leščevju, ko jo je splašil krik otročajev. Četverica malih razposajencev je drobila po sončni rebri in stikala za ptičjimi gnezdi. Otroci so prebrskali vsak grm in s šibami smukali listje z vejevja. Zapodili so se po trati, se ustavljal pred luknjicami v travi in z olesenelimi travami bezali v črne luknjice, da preženejo črne godce murne iz njihovih skrivališč. Hop, hop, že so lovili poskočne kobilice, ki so poskakovale med visoko travo in se reševalle, kot so vedele in znale.

Mirni gozd je onemel. Ptičje žvrgolenje je utihnilo, a črni, ostareli gaber ni mogel umiriti trepetajočega listja. Le kaj bodo še počeli ti mali razposajenci.

Resk, resk, so lomili mlado šibje. »Še praproti natrgaj« se je oglasil eden. »Postavimo si kočico iz praproti in šibja. Tam, pod rebrijo.« Le kaj vse se je pletlo v njihovih glavicah. »Na travo visoko in mehko!« je vzklikanil drugi in že vtaknil palec v usta, ko se je urezal na ozki in trdi travi. Kaj kmalu je bilo nalomljeno mlado šibje, na grmičevju pa so ostali le štrclji. Kup trave se je včkal, da bi nasitil kar tri lačne kozice.

»Hop, hop!« je vzklikanil mali razposajenec, stekel in se povaljal po travi med gorskim cvetjem, da je vi-

soka in sočna trava žalostno polegla, odtrgano pisano cvetje pa je veter raznašal na vse strani. Žalostno so se nagibala polomljena cvetna stebelca. Otroci so opazili okrasni grmiček, ki je bil kaj kmalu oskuljen. S cvetočimi vejicami so hoteli okrasiti svoj indijanski »vigvam«, kot so dejali.

Tožil in tožil je žlahtni rdeči sleč. Tudi rumenemu regratu ni bilo priznešeno. In komu še vse, kdove. To so vedeli le otroci, ki so to počeli.

Niso pa na svoje prijateljice, pisano cvetje, pozabile brenčeče čebele. Bz, bz, bz, je zabrenčalo in že so se s cvetov dvignile razdražene čebele in se zakadile med male nepridiprave. To je bilo brenčanja, jeznega brenčanja, joka in stoka. Kratkohlačniki so tekli, kar so jih nosile

noge, se spotikali, padali in se solznih obrazov spuščali po strmi rebri v dolino.

Da, da čebele so jih obletavale, pikale in jezno brenčale. So že vedele zakaj. Dobra šola za razposajene otročaje.

O, dobri, hladni potoček, kako si blažil in hladil zabuhle in umazane nožice. In mokri pesek je bil kaj dober za obkladke. Na čopasti borovi vejici pa se je gugala vedno živahnna veverica in se posmihala mali četverki.

Vsi že prišli so

**Vsi že prišli so,
njega le ni,
v zemlji mu črni
trohnijo kosti.**

**Mati pa čaka
še vedno zaman,
da bi se vrnili
sin partizan.**

**Mati, oj mati,
ne čakaj nič več,
sinu življenje
že davno je preč.**

**Veter nad grobom
njegovim šumi,
tiho, prav tiho
tako govori:**

**»Sinko, počivaj,
saj si kot klas —
kadar požet je,
da kruha za nas.**

**Kruha za tebe
in kruha za nas,
kruha za boljši
in srečnejši čas.«**

ZVESTI SOKOL

(PO INDIJSKI LJUDSKI PRIPOVEDKI)

Neki radža *) je imel sokola, ki ga je cenil nadvse. Nekega dne ga je vzel s seboj na lov. Radža je v daljavi zagledal antilopo, ki je strelovito letela čez drn in strn. Pognal je konja v divji dir ter je, v pogonu za antilopo, odjezdil daleč daleč. Njegovi spremjevalci so si prizadevali, da bi držali korak z njim, žal pa ga niso mogli dohitovati ter so ga izgubili izpred oči.

Radža je medtem dohitel antilopo, dolgo jahanje pa ga je neznansko ozejalo. Mrzlično je iskal kakšen izvir, da bi se odjejal. Naposled je prijezdil do vznožja visoke skale, z vrha katere je po kapljicah curljala voda. Razjahal je, vzel iz popotne torbe čašo, jo podstavil pod curljajočo vodo in jel, kapljo po kapljici, zbirati studenčnico. Ko je čašo napolnil in jo prinesel k ustom, je sokol zdajci močno udaril s perutnico pa čaši in vodo razlil. Radža je sokola ozmerjal in znova jel zbirati vodo, znova kapljico po kapljici. In tako je radža znovič napolnil čašo s studenčnico ter jo je spet prinesel k ustom, sokol pa je vnovič silovito udaril s perutnico po čaši in vnovič vodo razlil.

Radža se je strahovito razjezil, zgrabil sokola in ga z vso silo treščil ob tla. Sokol je — ubit — obležal... Medtem je le prihitel radžev služab-

nik, takoj nalil radži vodo iz svojega meha v čašo, radža pa je ponujeno vodo odklonil in rekel, da se želi napiti čiste in hladne vode, ki curlja čez steno.

»Vzpi se na skalo, zajemi polno čašo vode in mi jo prinesi!« mu je ukazal. »Nočem spet čakati celo večnost, da se bo v čašo nacurljala voda!«

Služabnik se je vzpel na skalo, se priplazil k izviru in — ostrmel. Na robu skale je ležala mrtva strupe-

njača, njen stup se je mešal z vodo in — kapljica po kapljici — curljal čez skalo... Služabnik je, po sestopu z vrha skale, povedal radži, kakšna smrtna nevarnost mu je pretila, in mu znova ponudil vode iz svojega meha.

Radža se je odjejal in se bridko zjokal, ko je zagledal mrtvega sokola, ter preklev svojo prenagljenost.

Ne pravijo zaman: Moder človek ne napravi ničesar, ne da bi pred tem dobro premislil, kaj bo napravil...

Kajetan Kovič

Ilustr.: Božo Kos

Maček Muri

Ko zapoje zvonček v uri,
prebudi se maček Muri.

S taco si oči pomane,
vzdigne rep in urno vstane.

Mačjo posteljo prezrači,
mačjo suknjo pokrtači
in od doma se odpravi
z mačjo čepico na glavi.

Pot ga pelje med vrtovi
v mlečni bar PRI MAČJI VDOVI.

Tam ga čaka stalna miza
in točajka muca Liza,
ki prinese lonček mleka
in še mačji kruh od peka.

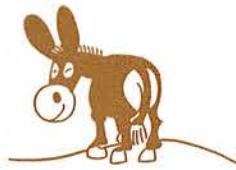
Ob jedači poglobi se
Muri v mačje časopisse,
vse prebere brez razlike,
tudi vejice in pike.

Potley plača in čez cesto
gre na sprechod v mačje mesto.

*) Radža — indijski knez.

VLAHO FIRM:
RIŠE: BOŽO KOS

OSEL RIKO

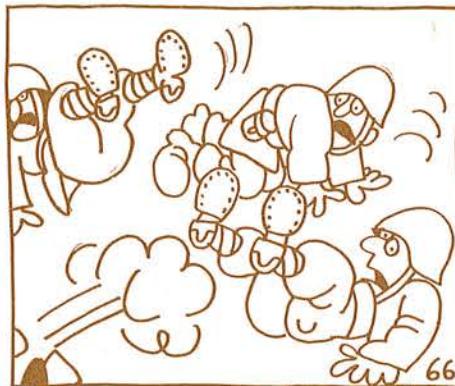

Osel Riko je po raznih dogodivščinah postal bataljonski osel. Skupaj z intendantom Kemperlom je tovoril hrano partizanom, ki so vodili oster boj proti fašističnemu okupatorju. Premeteni Riko jo je nekakrat zagodel fašistom in vedno odnesel zdravo kožo.

Nekoč, v mrzli zimi, ko je partizanom trda predla, sta osel Riko in Kemperle tovorila koruzno moko in vino za partizanske borce. Na poti v gozd sta se skoraj zaletela v vojaško kolono. Kemperlu je uspelo zbežati, Rika pa so zajeli vojaki, navalili nanj in se hoteli polastiti tovora. Zbali pa so se, da je hrana zastrupljena, zato so prebodli vrečo koruzne moke in preluknjali sodček vina. Riko, ne bodi len, saj je tudi njega pestila lakota, se je nažrl moke in napil vina...

65. »Tako, mrha, nažrl si se in napil, nič ti ni, mi smo pa le sline požirali,« so menili vojaki. »Zato boš ostal pri nas in tovoril, da se ti bodo šibile noge!« Riko pa je mislil drugače. Že nekoliko okajen je frknil, izpuhnil debelo slino in zarigal, da se so vojakom stresle hlače. Dvignil je rep, se zavrtel kot podivjan, podrl nekaj najblžjih vojakov, oddirjal, kar so ga nosile noge, in brž izginil v gozdu.

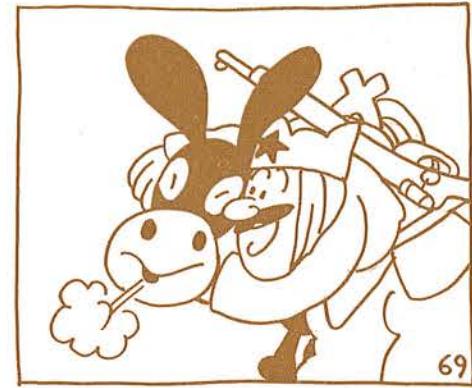
66. Za njim so se pobirali vojaki in preklinjali, da se je kar bliskalo. Takšnega razpleta res niso pričakovali. Hrana ni bila zastrupljena, vino je bilo dobro, a osel jim je ušel. Kaj takega pa še ne. Osel Riko jim je navsezadnjje tako zagodel, da ga bodo za vedno pomnili. Častnik je bil v veliki zadregi. Čutil je na sebi porogljive poglede vojakov. Nekaj je zamrmral in se brž izgubil. O partizanih je vedno sodil vse najslabše. To-krat se mu je to maščevalo.

67. Osel Riko je vihral skozi gozd. Pre-skakoval je grmičevje in niti očutil ni, da ga je med divjim dirom šibalo vejevje. Bil je razposajen in dobre volje. Vina še nikoli ni bil pokusil. Ni ga težilo breme in Italijanom jo je popihal. Na visoki smreki nad previsom je na debeli veji sedel Kemperle in opazoval svet pod seboj. Daleč pod njim se je vila cesta. Dobro je videl raztrgano vojaško kolono, osla pa ni bilo videti nikjer. Skrbelo ga je.

68. Ko je zaslišal topotanje drobnih kopit, je v hipu zdrsnil s smreke. Riko, njegov osel! Šiv na hlačah mu je počil. To pa ga ni prav nič motilo. Bataljonski osel Riko se je vračal. Res je bil prazen, brez sodčka dobrega vina in vreče koruzne moke. Bosta že poskrbela, da se vnoči založita, saj sta nameravala obiskati še nekaj zaselkov. Pov-sod so bili dobri ljudje. Le bolj bo moral paziti. Pravzaprav je bil on sam kriv za oslovo nezgodo. No, samo da sta spet skupaj.

69. V hipu je bil Kemperle pri oslu. Objel ga je okoli vrata in ga smeje cukal za dolge uhlje. Riko je strmel vanj in puhal toplo sapo. Kemperle ga je potrepljal po plečih, povohal njegov gobček in se namrščil. »Hej, sivček, kaj pa je to? Napil si se ga. Smrdiš kot star sod. Tako se nisva zmenila, nak. Tega v partizanih že ne sмеš počenjati!« Kemperle si je zaman belil glavo, kako se je mogel osel nalokati vina.

70. »Kam sedaj?« se je spraševal Kemperle. Ali po zaselkih za hrano ali v štab bataljona? Na glavni cesti so bili Italijani. Tja čez ne moreta, zato sta prav počasi zakoračila med skalovje. Previdno sta se bližala osamljeni domačiji. Na dvorišču je zalagal pes. Tam je gospodar na visokem tnatlu cepil drva. Kemperle si je oddahnil. Poznal ga je že vrsto let. Ustavl se je med redkim smrečjem in požvižgal. Gospodar je opazil Kemperla z oslom. Pomahal mu je.

71. Riko ni bil prav nič lačen in tudi žejen ne. Kemperle je to dobro vedel, zato zanj ni poskrbel. Pohitel je za gospodarjem v hišo. Kreplko sta si stisnili roke. Kemperle mu je potožil o svoji smoli. »No, ne-kaj se bo že dobilo za pod zob za naše par-tizane, le vina res nimam.« — »Nič ne de, vino sem namenil le za novo leto, saj ga drugače ne pijemo.« Gospodar je prikimal in se odpravil v kaščo.

(Dalje)

MRAVLJE

Štefec je prebival z materjo in očimom v stari leseni bajti, ki je bila nizka in vsa vegasta. V stenah je zmeraj pokalo, kadar je tlačil težak sneg borno streho. Poleti pa je bilo čuti v trhlih tramovih živahno življene. To je tam notri glodal, škripalo, gomazelo in šumelo! Teh glasov je bil Štefec od vsega početka navajen. Kadar je ob delopustu pušil očim svojo pipo in pripovedoval dokaj čudne storije, je pastorek strahopetno poškilil v steno. Bil je prepričan, da prebivajo vse opisane počasti tam notri. Če je prišla Dronca, večna popotna ženska, in pravila, koliko skrivnostnih reči je na svetu, koliko ljudi se je menda ža zareklo, pa so se spremenili v kako žival, da, tudi v mravlje — sapa napeta! — tedaj ni maral Štefec po več noči spati pri steni. Raje je ležal na drugi strani matere, pa četudi je večkrat v hudih sanjah klecnil s postelje. Pogosto se je v bajti tudi pojavljal Muštacar. Ta je vedel tudi nevsakdanje zgodbe: »Pomislite, če bi ne bilo vetra na svetu, bi pajki vse križem tako gosto prepredli, da bi ne moglo sonce skozi sijati! Ko bi pa mraza ne bilo, bi tisti drobni kokci tako nastli, da bi vse ljudi požrli!«

Take in podobne je razpredal možiček z dolgimi brki. Seveda je še vedel za fanta kako novost o mravljah.

Sledilo je neobičajno mili zimi vroče, soparno poletje. — Na južni strani kajže, kamor je opoldne sonce z vso silo pripekalo, je kar mrgolelo mravelj. Rjavkasta, stara in razpokana stena je žarela v toploti. V dolbine so bile zajedene v borovino. V teh luknjicah in jamicah se je lesketalo kot satje. Polagoma so se napolnile vse globine z mravljami. To jih je našezlo od nekod! Celi roji kot čebel v ulju! Nekatere so bile čudno debele in počasne, druge tenke in dolge.

Vmes pa so se prikazovale še take z rjavoblešečimi krili.

Štefec se ni upal prav blizu. Izva vogala je opazoval to strašno gmoto mravelj. Čul je šuštenje in drsanje brezštevilnih žuželk.

»Hišo bodo snedle!« je rekla mati, ko je zapazila to čudo.

Očim je potegnil pipo iz ust, kakor da si hoče dati v kletvi duška.

Rekel pa je le: »Vrele vode brž prinesi!«

Mati je nekaj ugovarjala, a šla je vendar. Tri keblice kropa je morala prinesti. Očim pa je s korcem zajemal in — švic! švic! je lizal krop roj za rojem raz steno. Po tleh je bilo vse polno mrtvine. Nekatere so še lezle vstran, druge so se premetavale v smrtnem boju, potem pa otrpnile...

Očim je mrtvino pometel v sme-

tišnico — in v ogenj z njo.

»Z žegnano vodo bi jih morali!« je menila mati.

Vso noč pa je bil v stenah bajte velik nemir! —

Drugi dan pa je bilo še več mravelj zunaj na steni!

Spet je očim s kropom nastopil. Nalašč si ga je več pripravil — in še bolj vročega.

Mrtvine je bilo za drve polni smešnici.

Zopet pa je bil celo noč v stenah še večji nemir — in dan na vrh paroj zunaj na južni strani stene spet silnejši.

Očim pa je pripravil sedaj vrelega kropa kar cel kotel, v katerem so drugače kuhalo peso, kolerabo in krompir za svinjsko krmo.

Mrtvine je bilo tri zvrhane smetišnice.

Ponoči pa spet še večja razburjenost v stenah.

»Z ognjem bi to nadlego pa že odpravil.«

Mati pa je odločno nastopila proti temu mnenju očima.

Tretji dan po tistem, ko je bila mati v dnini, oče pa v gozdu, se je Štefec opogumil za strašno dejanje. Poiskal je petrolej, obrizgal vso razjedeno steno na južni strani ... in prižgal!

K sreči so sosedovi koj brž zapazili ogenj, prileteli in znosili iz bajte nekaj od sicer že preprostega premoženja.

Stara, vegasta bajta pa je nagloma zgorela — z mravljami vred.

**POVEST NADE KRAIGHERJEVE »IZ MOJE TRŽAŠKE MAPE«
SE BO NADALJEVALA V PRIHODNJI ŠTEVILKI.**

Vojan Tihomir Arhar
Ilust.: Magda Tavčar

PLOHA

Plak!

Črn
oblak!

Plak!

Plik!

Glej

dežnik!

Plak!

Plik!

Plok!

Voda

teče:

kloka,

klok!

Plak!

Plik!

Plok!

Plek!

Moče,

vlage

na

pretek!

Plak!

Plik!

Plok!

Pluk!

Svetlih

kapelj

poln

klobuk!

Danilo Gorinšek
Ilust.: Leon Koporc

Otrok poje

Kaj bi le ptičica
htela žgoleti?
Kot moja mamica
pač ne zna peti!

Kaj bi te zvezde, ki
z neba žarijo —
mamine očke vse
bolj se bleščijo!

Pa kaj še sonce bi?
Dasi je zlato —
mamino je srce
še bolj bogato!

Neža Maurer

Ilustr.: Jelka Reichman

Dežek se igra

V ranem, ranem letnem jutru
dežek se igra:
urnih prstov cvetke, trave
ščegeta.

Bilke, cvetje dobesedno
lomi smeh;
trave solzne od hahljanja
legle so po tleh.

V ranem, belem letnem jutru
dežek se igra:
lej, še kamnu se obraz
v smehu lesketa.

POZOR, PRAHCI, X-1 PRIHAJA

Bilo je pozno popoldne. Ozrla sem se po preprogi, po knjižnih policah, po foteljih v dnevni sobi. Res, vse je bilo potrebno temeljito očistiti. Je že tako, sem si mislila, če hodi človek v službo in večkrat zaradi sestankov in drugih obveznosti nima časa za dom.

Z vso tehnično opremo, ki jo premoremo, sem se odpravila na boj proti umazaniji.

Sesalec je veselo zasopihal, ko se je na vratih dnevne sobe prikazal Boštjan. Kuštrave glave in s torbo polno učenosti je veselo stopil predme in vzkliknil:

»Danes se bova pa igrala, ali ne?«

Pogledala sem njegove oči polne veselega pričakovanja ter umazano

preprogo in v mislih iskala rešitev. Kako naj pojasnim prvošolčku, da pride na vrsto najprej delo in šele nato razvedrilo? Preproga pa bi mi gotovo prinesla prvo mesto na poplestvici nerednih gospodinj.

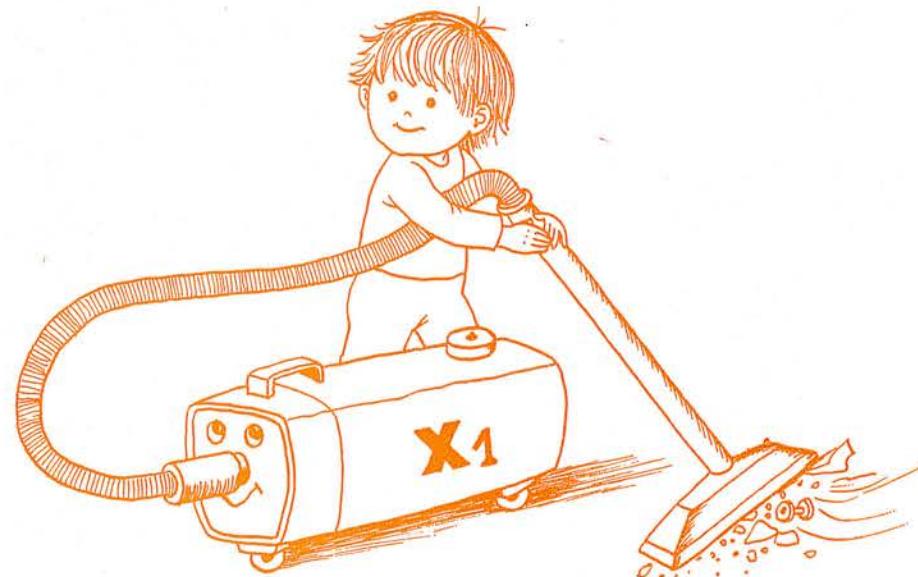
Boštjan je opazil moj kisli nasmejh in je rekел: »Že spet nimaš časa zame!«

Tedaj sem se domislila. »Veš kaj, Boštjan, šla se bova imenitno igro. Ti mi boš pomagal premikati X 1.«

Začudeno in nejeverno me je pogledal.

»No, X 1 je sesalec-robot, ampak to veva le midva. S pritiskom na gumb prične sesati.«

Boštjanu so se zaiskrile oči in že je prevzel vlogo mojega pomočnika.

Sklonil se je in v basovskem tonu dal povelje:

»X 1, začni sesati!« Tudi jaz sem znižala glas in dodala:

»Posesaj vso umazanijo in prahce, ki so se zaredili v deželi Tepihariji.«

Boštjan me je ošinil z očmi in takoj razumel. Porival je sesalec iz kota v kot, skrbel za njegovo nemočno delovanje, prenašal povelja in vsa stvar mu je bila zelo všeč.

Na delu preproge, kjer so se nitke prav trdovratno upirale najini čistilni akciji, je Boštjan izključil sesalec, se sklonil in dejal: »Tega praha pa je strah X 1, ampak le nič se ne boj, spravil te bom k tvojim bratcem, ki

se veselo podijo v trebuhu našega robota.« In z drobnimi prsti je prijel nitko ter jo približal nenasitnim ustom X 1.

Potem sva si izmišljala še druge zgodbe, v katerih je bil X 1 glavni junak. In ko sva nazadnje spremeniла prah v trdovratno pošast, ki se zajeda v srce dežele Tepiharije, je sesalec postal neutrudni vitez, ki se bori za pravico. Tako nisva posesala le dnevne sobe, ampak tudi spalnico. Kar žal nama je bilo, da je pogumni vitez prehitro zmagal.

Igro je bilo treba z igro končati, to se razume, in tako sva se domnila, da bova pospremila utrujenega viteza k zaslzenemu počitku.

Vojan Tihomir Arhar

Čuk

Čuka, čuka, čuk,
baba sova, deda čuk,
v krošnji stare
bukve ždita,
vse narobe
naredita:
ko zaspimo,
se zbudita,
ko smo budni,
spet zaspita,
baba sova, deda čuk,
čuka, čuka, čuk!

Ilustr.: Leon Koporc

KOLEDJEK

UGANKA

V PRAZNA OKENCA NAPIŠI
 ZAČETNO ČRKO PREDMETOV NA
 VAGONIH. DOBIL BOŠ IME PTIČA,
 KI ŽIVI PRI NAS.
 VSE LEPO POBARVAJ !

(REŠITVE: KOS)

Pravljica o Dravi

Bilo je v tistih časih, ko naši pradedje rži in pšenice še niso poznali. Tedaj je živel ob Dravi na Koroškem zelo bogat ribič. Vse svoje premoženje si je pridobil s tem, da je pridno lovil ribe v Dravi. Poln hvaležnosti je nekega dne vprašal Dravo: »Mamica, Dravica, s čim naj ti povrnem, ker si mi pomagala do blaginje?«

Drava je nato odgovorila: »Pojdi daleč po svetu. Tam v dalnjem kraju najdeš ljudi, ki imajo bel in ržen kruh; od vsakega mi po en hlebec kupi in mi ga prinesi!«

Ribič se je odpravil na pot in prišel v lepe in bogate kraje. Ljudje so jedli, česar on dotlej ni poznal: lep kruhek. Kupil je dva hleba, kakor mu je bila Drava naročila. Ko se je vrnil, je vrgel hleb pšeničnega in hleb rženega kruha v Dravo. – Nato je Drava začela naraščati in je poplavila ves levi in desni breg. Ko pa je voda odtekla, je pričela zemlja odganjati lepo rž in rumeno pšenico.

Tako so ljudje dobili seme in povsod so začeli sejati rž in pšenico.

Neža Maurer

Ilustr.: Marjanca Jemec-Božič

Vetrc

DANES SEM VETRC —
ČEZ TRATO HITIM,
TRAVICE MAJEM,
METULJE PODIM.

OD CVETA NA CVETEK
ODNAŠAM POZDRAV...
REGRATOM LUČKE
VSE BOM POBRAL.

2. SPOMENIKI PADLIM - GONARS - Spomenik je posvečen jugoslovanskim žrtvam, ki so padle ali umrle v drugi svetovni vojni na območju Gonarsa, Padove, Trevisa in Vidma.

1. SPOMENIKI PADLIM - Spomenik z dvojezičnim napisom pred ladjedelnico Italcantieri v Tržiču so odkrili 25. aprila 1979. Slovensko besedilo se glasi: »Vsem 503 italijanskim in slovenskim delavcem ladjedelnice iz Tržiča ITC padlim v osvobodilni borbi.«

4. SPOMENIKI PADLIM - Pevma (občina Gorica).

3. SPOMENIKI PADLIM - Domjo (občina Dolina).

6. SPOMENIKI PADLIM - Spominska plošča v Doberdobu v spomin sedmim umrlim Doberdobcem pod ruševinami hiše, ki so jo nacifašisti razstrelili januarja 1944.

5. SPOMENIKI PADLIM - Rižarna v Trstu.

8. SPOMENIKI PADLIM - Spominska plošča v Borštu (občina Dolina) v spomin petim padlim partizanom, ki so padli pred hišo-bunkerjem 10. januarja 1945 pod streli nemških vojakov.

7. SPOMENIKI PADLIM - Spominska plošča v Cerovljah (občina Devin - Načrežina).

2. KRAŠKA OHCET - Prireditev doseže vrhunc v nedeljo, vendar veseli orkestri, pristne domače jedi in razni kulturni nastopi vabijo v Repnu številne goste že sredi tedna. Zlasti v soboto je vse živo, ko pripelje voz nevestino balo na dvorišče Kraške hiše, ob vriskanju balerjev in prešernem vzklikanju radovedne množice. V Repnu je medtem zelo veselo na ženinovi fantovščini, na Colu pa na nevestini dekliščini.

4. KRAŠKA OHCET - Medtem se na Colu zberejo številne narodne noše. Ob zvoku plonerk, se veselo razpoloženi pridružijo narodnim nošam še svatje, ženin in nevesta. V sprevodu krenejo proti Tabru. Pred cerkvijo jih pričaka velika množica ljudi.

6. KRAŠKA OHCET - Po cerkvenem obredu se sprevod ohcetarjev napoti proti Repnu. Čim dospe pred Kraško hišo, plonerke utihnejo in eden izmed svatov krepko udari po vratih. Tedaj drugi svatje glasno zaključajo: »Mati, odprite! Pripeljali smo vam nevesto!«

8. KRAŠKA OHCET - Tedaj Kraška hiša zaživi ob petju in plesu. Iz kuhinje prinašajo ohcetarjem domače dobre. Ob napovedani uri veliki oče »nažene« mlada zakonca in svate iz hiše. Ti gredo v vaško gostilno na poročno kosilo. Popoldne mladoporočenca odpreta ples na vaškem trgu, kar predstavlja prvi korak v skupno zakonsko življenje.

1. KRAŠKA OHCET - Je naša največja etnografsko-folklorna prireditev. V Repnu jo vsako leto prireja zadruga »Naš Kras« s sodelovanjem občanov, prosvetnih organizacij in repentaborske občinske uprave. Njen namen je obuditi in ohraniti prastari običaj kraške ohceti. »Novi dom« neveste in ženina je Kraška hiša. Na sliki: Kraška hiša v Repnu.

3. KRAŠKA OHCET - V nedeljo zjutraj gre ženin s svati po nevesto na njen dom na Col. Tu jih velika mati in veliki oče gostoljubno sprejmeta in pogostita z dobrotami in vinom. Zetu priporočita, naj bo zvest in skrben družinski oče.

5. KRAŠKA OHCET - V spremstvu svatov, noš in občinstva ženin in nevesta svečano stopita pred oltar. Po slovesni maši, ki jo daruje domači duhovnik, si ženin in nevesta obljudbita večno zvestobo.

7. KRAŠKA OHCET - Vrata se odpro. Svatje porinejo predse starejšo žensko. Veliki oče si jo pozorno ogleda, nakar zavpije: »Ta ni prava!« Potem mu predstavijo drugo, precej obilno žensko. »Ta tudi ni prava!« reče veliki oče in jo odrine. Končno mu pokažejo pravo nevesto. Veliki oče jo prepozna in šele takrat povabi vse v hišo.

PARADA METULJEV - Vsako leto v Pacific Groveu v Kaliforniji nestrpno čakajo na oktober. V ta kraj prileti na stotine metuljev, ki se kot ptice selijo v tople kraje. Tam metulji ostanejo do pomlad, ko se znova vrnejo na sever, celo do Kanade. Ko priletijo prvi metulji, se zbere staro in mlaudo. Vsi se preoblečajo v različne kostume, ki spominjajo na metulje, in se spravijo v parado. S tem prebivalci Pacific Groveja, zlasti najmlajši, proslavijo prihod teh nežnih, pisanih žuželk.

PUNČKA PO LASTNI PODOBI - Če si želite prav osebno igračo in imate mnogo cvenka pod palcem, se lahko potrudite v London k slikarju in kiparju Alanu Biggsu. Možak zadnje čase zelo slovi po posebnih punčkah za punčke. Odločil se je namreč za modeliranje igračk, ki so svojim lastnicam izredno podobne. Mali deklići na sliki je izdelal punčko, ki ji je res zelo podobna. Menda izdelala Biggs take punčke v pičli ur v pravo veselje svojih mladih klientk in seveda v svojo mastno korist.

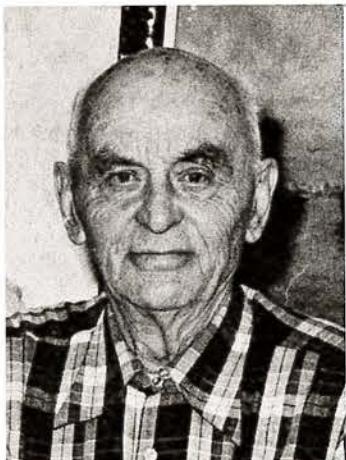
PASJA VPREGA ZA AVTOMOBIL - V času hude energetske krize, ki je zajela ves svet, si 24-letna Anne Taylor iz mesteca Markdale v Kanadi ne dela preglavic. Kaj njo mar, če na bencinski črpalki ni benci-

na. Pred svoj avtomobil je vpregla pse in tako se mirno vozi po svojem rodnem mestecu. Sicer ne dosega velikih hitrosti, vozi pa se le, čeprav se ji morda kdo smeje.

80 LET Mira Presla

Starejši med vami se prav gotovo spominjajo zanimivih člankov o živilih, naravi in raznih zanimivosti iz naših krajev, ki jih je prinašal Galeb s podpisom ORIM ali Miro P. Bili so ti sestavki izpod peresa znanega prosvetnega delavca, sedaj upokojenega učitelja Mira Presla, ki je sredi letošnjega poletja v rodni Bazovici slavil visok jubilej: 80 let plodnega in borbenega življenja v splošno korist primorskih ljudi.

Miro Presl je po šolanju v Bazovici, Gorici, Tolminu in Trstu dobil prvo učiteljsko

službo na Katinari. Bila so tista leta, ko se je pri nas vedno bolj razraščal fašistični te-

ror, zato je tudi Mira Presla doletela usoda mnogih primorskih učiteljev. Ubrati je moral pot begunca in odšel v Jugoslavijo. Dvanajst let je učiteljeval v Ljutomeru, potem v Črnomlju na Dolenjskem, kjer je dočakal drugo svetovno vojno in se takoj vključil v Osvobodilno fronto in v boj proti okupatorju. Doživel je aretacijo in preganjanje. Nekaj let je preživel v taboriščih, tudi v Gornarsu. Po razpadu fašistične Italije se je priključil partizanski vojski in se kot zmagovalec in osvoboditelj vrnil v Bazovico.

Čakali so ga še težki časi. Za Mira Presla, s tako svetlo partizansko preteklostjo, ni bilo mesta na obnovljeni slovenski šoli. Šele leta 1954 je dobil zaposlitev in učiteljeval do upokojitve. V vsem tem času po osvoboditvi je Miro Presl zastavil svoje sile in z vsemi močmi pomagal pri obnavljanju prosvetne dejavnosti, ne samo v Bazovici, ampak povsod drugod, kjer je bila potreba. Bilo je naravno, da je priskočil na pomoč tudi Mari Samsi, ko je uresničevala zamisel o izdajanju Galeba, pri katerem je od vsega začetka plodno sodeloval s številnimi članki o naravoslovnih zanimivosti.

Slavljenemu Miru Preslu kliče zato Galeb še na mnoga zdrava in zadovoljna leta.

L. A.

Dušan Kalc

GALEBOV 25. ROJSTNI DAN

Pred 25. leti je vzletel med šolske klopi in od tedaj v veliko veselje vseh nas otrok prinaša vesele zgodbice, pesmice, uganke in križanke s tolikimi pisanimi ilustracijami.

Njegov rojstni dan smo zato praznovali z velikim veseljem. Pred koncem prejšnjega šolskega leta smo se v velikem številu zbrali v Kulturnem domu v Trstu. Našemu Galebu v čast smo zapeli, oblekli smo se v lepe Galebove majice, odrasli so nam zaigrali »Pastirce ob kresu in plesu« in

glavni urednik naše revije nam je orisal, kaj vse je doživel Galeb v svojih 25. letih izhajanja.

S tem praznikom smo pokazali, da imamo Galeba radi in da mu bomo tudi v prihodnje sledili, ker nas ima tudi on rad, ker nas zabava in nas hoče tudi veliko lepega in koristnega naučiti, zlasti pa nam hoče povedati, da moramo vselej ljubiti naš slovenski jezik.

Vočimo mu še na mnoga leta!

OB MEDNARODNEM LETU OTROKA

Breda Pahor

RINGA RINGA RAJA

Saj ste bili tudi vi v deželi, ki nima ne imena ne točno določenih meja, kjer pa so vsi otroci enaki?

Upam, da te priložnosti 23. septembra niste zamudili in ste s slovenskimi in italijanskimi sovrstniki radostno, a odločno zasedli tržaški stadion Prvi maj in mu, čeprav samo za tisti dan, suvereno vladali.

Svojevrsna dežela otrok, kjer kraljujejo domišljija, igrivost in radoživost, je sicer res brezimna, vendar je njena tržaška inačica imela veselo himno »Ringa, ringa raja - ghiri, ghiri, gaia«.

Izbrali so jo pobudniki tržaškega otroškega praznika: — Slovenska prosvetna zveza, Združenje slovenskih šoprtnih društv v Italiji in Vsedržavno združenje za kulturno dejavnost in šport — ARCI zato, ker pesmico prav gotovo vsi poznate.

No, in če ste pri izoblikovanju in upravljanju tržaške dežele slovenskih in italijanskih otrok sami sodelovali, prav gotovo najbolje veste, kaj vse se je tam dogajalo.

Pa vam bomo vseeno malo osvežili spomin. Že dopoldan vas je v ljudskem vrtu

čakala godba. Veliko več otrok je prišlo kar naravnost v deželo sanj, si nadelilo majčke z napisi, si priborilo pisane balonke in se nato posvetilo raznim dejavnostim.

Izbira je bila res velika: poleg skakanja in igranja po vsem ozemlju »otroškega kraljestva«, so bile na voljo še risanke, knjige in igrače, v dvorani so pripravili razne športne igre, na terasi pa so se lahko zbrali tisti, ki radi rišejo in barvajo.

Kaj so mladi slikarji ustvarili, ste si lahko ogledali v mestni galeriji »Teatro romano«, kjer so tudi zbrali vrsto posnetkov o prazniku, kakršnega tržaški otroci še niso doživeli.

Po oddihu in okrepljilu, ki sta bila nujno potrebna po dopoldanskem delu, so bili na vrsti nastopi slovenskih in italijanskih skupin iz Italije in Jugoslavije in vmes še fantastično potovanje okoli sveta.

Koliko celin poznate? Pet? V svetu otrok na stadionu Prvi maj pa jih je bilo šest; sicer je bil to čudežni svet in potovanje po

njem je bilo še bolj fantastično. Kako bi lahko bilo drugače, ko je bilo glavno prevozno sredstvo domišljija: v njeno domovanje pa je otroke uvedel mim Andres Valdes.

Zadnji del potovanja okoli sveta pa ste morali prehoditi sami: do celine Trst namreč, šeste in najpomembnejše, še nihče ni našel prave poti. Naša želja je, da bi jo skupaj našli slovenski in italijanski otroci in Trstu izoblikovali novo, za vse bolj odgovarjajočo podobo.

Dušan Kalc

Općine in Gabrovec

SLOVESNI POIMENOVANJI ŠOL

tudi življenske razmere našega naroda izboljšale. Njihova imena nosimo v srcih. Ponosni smo nanje in iz njihovih del črpamo zglede in vodila tudi za naše delo. Zvestoba njihovemu izročilu pa se na najbolj zgovoren način kaže v tem, da po njih poimenujemo naše šole in jim postavljamo spomenike, tako da se vedno spomnino nanje, ko nas pot vodi v šolo ali iz nje.

Večina naših šol ima že svoje ime. Pred odhodom na počitnice so poimenovali tudi osnovni šoli na Općinah in v Gabrovcu, vendar pot do poimenovanja ni bila vedno lahka. Večkrat so slovenski šoli nenaklonjene sile skušale to preprečiti.

Osnovno šolo na Općinah so slovesno poimenovali 20. maja 1979. Zanko so izbrali ime primorskoga pisatelja Franceta Bevka, ki je veliko pisal za mladino ter se vse svoje življenje boril za uveljavitev slovenskega jezika in narodnih izročil. Pred šolskim poslopjem so mu na podstavku iz

kraškega marmorja postavili bronast doprsni kip. Na slovesnosti se je zbral veliko ljudi. Nastopili so otroci s petjem in recitacijami in nastopili so tudi odrasli zbori. Vsem bo ostal ta dogodek v prijetnem spominu.

Ivan Furlanič - Mario Šušteršič

Sredozemske igre v Splitu

Še vsako predolimpijsko leto je zelo pestro z velikimi športnimi tekmovanji in srečanji. Vrstijo se razna svetovna, celinska in mednarodna prvenstva z večjo ali manjšo udeležbo športnikov iz raznih držav. V tem letu je Jugoslavija pripravila več mednarodnih tekmovanj, med najvažnejšimi pa so prav gotovo bile Sredozemske igre v Splitu, ki so letos slavile 30. obletnico.

Bilo je namreč med potekom olimpijskih iger leta 1948 v Londonu, ko je znani egipovski športni delavec turškega porekla Mohamed Taher Paša prišel na zamisel o prirejanju sredozemskih iger in z njim seznanil predsednika mednarodnega olimpijskega odbora ter predstavnike odborov sredozemskih držav. Zamisel je naletela na ugoden odmev in začeli so prirejati sredozemske igre, pri katerih sodelujejo države, ki mejijo na Sredozemsko morje. Pobudnik sredozemskih

V Gabrovcu je bila slovesnost poimenovanja 24. junija 1979. To šolo so posvetili velikemu revolucionarju in neutrudnemu borcu za napredok delovnega človeka Jožetu Srebrniču iz Solkana. Tako je bila sicer majhna šola, ki je bila ustanovljena 26. novembra 1952, kot prva v zgoniški občini, poimenovana po zaslužnem sinu slovenskega naroda. Na pročelju šolskega poslopja so postavili Srebrničev doprsni kip s titovko na glavi in z napisom »Jože Srebrnič (1884-1944) junak-borec za narodno in družbeno pravičnost«. Tudi ta dogodek so proslavili z govorji, petjem in recitacijami in tudi nanj bo še dolgo ostal spomin.

iger Mohamed Taher Paša je seveda ponudil pripravo za prve sredozemske igre v imenu Egipta, in tako so leta 1951 uresničili še eno od idej utemeljitelja sodobnega olimpijskega gibanja Piera De Coubertina.

Dosedanje sredozemske igre so bile leta 1951 v Aleksandriji v Egiptu, 1955 v Barceloni v Španiji, 1959 v Beirutu v Libanonu, 1963 v Neaplju v Italiji, 1967 v Tunisu v Tuniziji, 1971 v Izmirju v Turčiji, 1975 v Alžiru v Alžiriji in 1979 v Splitu v Jugoslaviji.

Članstvo sredozemskega športnega odbora šteje 15 članov in sicer: Egipt, Alžirijo, Francijo, Grčijo, Italijo, Libanon, Španijo, Libijo, Malto, Maroko, Monako, Sirijo, Tunizijo, Turčijo in Jugoslavijo. Na letošnjih 8. Sredozemskih igrah v Splitu so se tekmovalci pomerili nič manj kot v 25 športnih panogah, kar je že svojevrsten rekord. Do slej na nobenem medcelinskem tekmovanju,

vključno olimpijskimi igrami, ni bilo toliko športnih vrst na sporednu. Izidi prijateljskega sodelovanja, v skladu z dolgoletno jugoslovansko politiko, so bili izredni. Kot gost organizatorja 8. Sredozemskih iger je bila v Splitu delegacija s Cipra in rezultat tega obiska je ta, da bodo na prihodnjih 9. Sredozemskih igrah v Casablanci v Maroku nastopili tudi športniki te majhne otoške države.

Jugoslovanski športni delavci so se za pripravo iger v Splitu izkazali kot izredno

dobi organizatorji. Tekmovanja so bila v Splitu in še v sedmih drugih dalmatinskih mestih in so potekala brezhibno. Organizatorji so se izkazali tudi pri gradnji nekaterih izredno modernih športnih objektov, ki bodo vedno spominjali na praznično srečanje športne mladine sredozemskih držav.

Domačini niso bili samo odlični organizatorji in gostitelji. Izkazali so se tudi v tekmovanjih in dosegli največji uspeh. Jugoslavija je namreč osvojila največ prvih mest in seveda zlatih kolajn, kar 57.

Stana Vinšek

URE

Zjutraj, ko zbudim se spet,
vem, da ura bije...

Kadar k zajtrku pa sedem,
vem, da ura bije...

V razred planil že težko sem,
ko je ura bila...

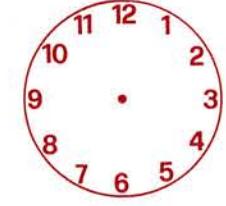
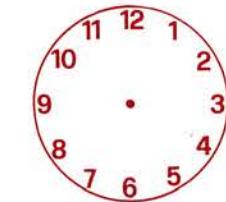
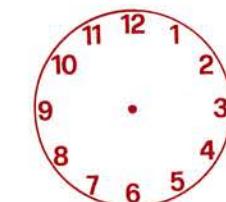
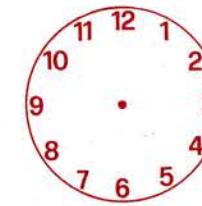
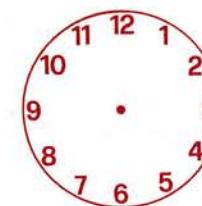
V šoli čas pohaja leno,
preden ura bije...

V razred zopet se mudi,
kadar ura bije...

Šolski zvonec nas pomiri,
kadar ura bije...

Knjige stran! Zdaj gremo jest,
saj še ura bije...

Ata pravi: »Bo že red?
Hitro spat — je že...!«

Marij Čuk

Galebovi knjigi za najmlajše

Tako. Spet se je začelo. Vendar kaj bi vam pravil, ko pa boljše veste od menel Šolska vrata so se za vse že več kot pred mesecem odprla in sedaj bo treba zavihati rokave.

Kako pa ste se kaj najmlajši, ki ste letos prvič prestopili šolski prag, počutili? Prav vam bom tokrat spregovoril, da takoj na začetku vzpostavimo prijateljstvo.

Za vas sem izbral drobni knjižiči »ZGODBICE IZ TORBICE« in »ABECERIME«, ki ju starejši prijatelji in bralci Galeba prav dobro poznajo, saj so lep čas bile prav na straneh vaše in naše revije.

»ZGODBICE IZ TORBICE« so narisanke za najmlajše, ki sta jih oskrbeli **Vera Poljšak** s peresom in **Magda Tavčar** s svinčnikom. Uredništvo Galeba je ob 25-letnici svojega izhajanja in ob mednarodnem letu otroka knjižico posvetilo otrokom v Benečiji. Njim bo knjižica zelo prav prišla, saj dobro veste, da v Beneški Sloveniji ni slovenskih šol in se otroci tako ne morejo učiti v materinem jeziku. »ZGODBICE IZ TORBICE« so prav gotovo priložnost, da se seznanijo z materinščino, na katero pa tudi vi ne smete pozabiti, in zato radi segajte po tej knjižici.

»ABECERIME« so delo znanega pesnika Miroslava Košute in prav tako znanega slikarja Klavdija Palčiča. Abeceda v rimah je prejšnje šolsko leto izhajala kot posebna priloga v Galebu in večina vas je imela priložnost seznaniti se z njo. Za tiste pa, ki te sreče niso imeli, je tu lepa in okusna knjižica, ki bo posebno prav prišla takim, ki prvič prestopajo šolski prag. Saj veste, abeceda je za pisanje prav tako važna, kot pri kruhu kvass.

Marko Kravos

Naša mala domovina

Samo malo še manjka, pa bodo v tiskarni dotiskali sličice »NAŠE MALE DOMOVINE«: to so barvne podobice, ki že vrsto let izhajajo na osrednjih straneh Galeba. Zdaj jih bomo imeli vse skupaj na kupčku, vseh bo 650!

Kako pisani so naši kraji, koliko zanimivih stvari se je nekoč in danes zgodilo tod, kaj vse počnejo pri nas ljudje, kod tečejo reke in potoki, kje so zalivi naše obale, mostovi, spomeniki. In drevesa pri nas: zdaj spomladni, v cvetju, zdaj že v jeseni, z bogatimi plodovi.

Kako velika in bogata je ta »NAŠA MALA DOMOVINA«!

Mama — ježevka

in sinko
gresta na
sprehôd.

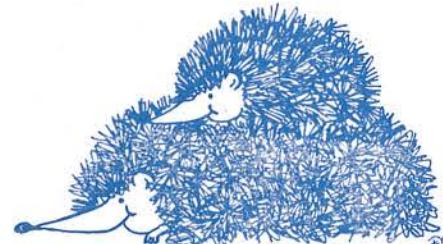
Ves čas gode
debelinko:

»Jojme,
kakšna pot,
trnje bode
me v podplate,
ko bi vsaj
imel copate!«

Tožba gane
dobro mamo
pa ga vzame
štuporamo...

»Jojme, mama,
tvoj kožušček
pika me preveč

Ježek

DRAGI ŠOLARI!

Vaša priljubljena revija *Galeb* je torej pred vami. Prav gotovo ste jo nestrpno pričakali in skoraj si upam trditi, da ste jo enako nestrpno in radovedno že tudi prelistali. Seveda jo boste sčasoma še prebrali. Vem, da mnogi najprej poiščete rubriko, ki je prav vaša to je tiste strani, kjer so objavljeni drobni doživljaji vaših sovrtnikov, sošolcev, priateljev. O njih zveste to in ono in skoraj je tako, kot da bi se srečali in malce poklepatali. Kar bodite radovedni, kdo so pridni dopisniki *Galeba* in o čem pišejo. Vam, ki ste pa pisali, pa pohvala. Sicer pa ste nagrajeni tudi s prijetnim občutkom in zadovoljstvom, ko preberete objavljen spis in svoje ime pod njim. Tu in tam komu tudi kaj pripišem; upam, da se ne užalite, če se včasih malo poščlim! Da bo vaša rubrika pestra in zanimiva, pa se morate potruditi vi sami. Pišite iskrene

no, prisrčno, skušajte biti tudi malo duhoviti, šaljivi, če ste bili žalostni, bodite žalostni tudi v svoji pripovedi. Predvsem pa pišite o stvareh, ki jih je vredno opisati. In vaši prispevki naj ne bodo le spisi, ki jih napišete v šoli ali za domačo nalogo. Tudi sami morate kaj napisati — posebej za *Galeb*. Lepo je sodelovati!

Majda Železnik
Urednica rubrike »šolarji pišejo«

ŠOLSKI IZLET

V nedeljo, 13. maja, smo šli na šolski izlet v Slovenijo. Peljali smo se z avtobusom. Z menoj so šli mama, očka in Daša. Najprej smo si ogledali muzej talcev v Begunjah. Videla sem celice, nemško orožje, oblačila ujetnikov, razne slike in majhna vrata, skozi katere so dajali zapornikom jesti. V teh zaporih je umrlo na tisoče ljudi. Zraven muzeja je pokopališče talcev, na katero smo ponesli šop nageljnog. Iz Begunj smo odšli v Radovljico. Ogledali smo si čebelarski muzej. Neka gospa nam je razlagala o čebelah in njihovem delu. Videla sem stare slovenske panje, satovje in drugo čebelarsko orodje. Med je zelo koristen in zdravilen. Po kosilu smo se odpeljali na Bled. S čolnom smo se odpeljali po Blejskem jezeru na otoček. Ker smo bili veselo razpoloženi, smo v čolnu prepevali. Videli smo tudi blejski grad. Žal mi je pa bilo, da se nisem peljala okrog jezera s kočijo. Na izletu je bilo zelo lepo in rada se ga bom spominjala.

Dunja Grgič
2. r. OŠ »Primož Trubar«
BAZOVICA

Danilo Gorinšek

MRTVIH DAN

Bela sveča, zlat plamenček
iznad črne zemlje,
pod to zemljo, mrzlo zemljo,
drag nam človek dremlje...
Nanj nikar ne pozabímo,
vedno v srcu ga nosímo!

PES ME JE UGRIZNIL

V nedeljo smo šli v Nasirec. Tam stanejo moja teta. Imajo kmetijo in lepega psa. Ker je bil sončen dan, sem šla na dvorišče. Tam je ležala mačka in se grela na toplem soncu. Šla sem enkrat okoli hiše. Pes je ležal in dremal v svoji hišici. Slišal me je, jaz pa ga nisem takoj opazila. Skočil je name. Ustrašila sem se. Stekla sem v hišo in si brisala debele solze, ki so mi lile po licih. Pes me je ugriznil v roko. Teta mi jo je ovila z belo krpo. Srečo sem imela, da me ni ugriznil zares, temveč me je samo opraskal.

Anita Ražem
2. r. OŠ PESEK

Prihodnjič pa povabi kosmatinca s seboj na sprechod, pa bo obisk brez solz in strahu!

SPOMINI NA POČITNICE

Večji del počitnic sem preživel pri babici v Rodiku. Bilo mi je všeč, posebno ko smo gnali krave na pašo. Na pašniku smo se igrali razne igre. Včasih smo tudi zakurili ogenj in pekli krompir. Dedku pa sem pomagala pri delu na polju. Bila pa sem tudi na morju. S starši sem odpotovala v Nerezine. To je vasica na otoku Lošinju. Tam smo imeli vedno lepo vreme, zato sem se kopala in sončila. S počitnic smo se vrnili teden dni pred začetkom pouka.

Tamara Bernhardt
4. r. OŠ »F. Milčinski«
KATINARA

Tvoje počitnice so bile res pestre, pa še prijetno s koristnim si združila. Škoda, da nisi kak doživljaj podrobnejše opisala. Pa prihodnjič!

IZLET V LOGATEC

Nekega dne smo se odločili, da gremo na izlet. Vstali smo zelo zgodaj. Tudi nono in nona sta šla z nami. Vreme je bilo lepo. Ko smo se peljali čez mejo, smo ob poti videli cigane. Najprej smo se ustavili v Postojni. Ogledali smo si Postojnsko jamo. Po jami, ki je zelo velika, smo se peljali z vlakom, del poti pa smo prehodili kar peš. Ko smo se vračali proti izhodu, smo v skali zagledali veliko sovo. V Postojnski jami je bilo zelo lepo, škoda, da si je tudi nono in nona nista šla ogledat. Ker je bilo že poldne in smo bili lačni, smo šli na kosilo. Po kosilu smo pot nadaljevali proti Logatcu. Cesta je bila kamnita. Med zelenjem smo zagledali majhne hiške. To so počitniške hišice, ljudje ne bivajo stalno v njih. Običajno te hiše oživijo ob sobotah in nedeljah. Ustavili smo se pred hišo moje tete in strica. Mize in stoli pred njo so bili iz kosov debel. Usedli smo se in čakali teto in strica, ki sta šla na kosilo. Potem sem

jaz tekla na bližnji hrib. Bil je nizek in ves zelen. Sla sem tja gor, da bi videla, če že prihajata. Ko sem ju zagledala, sem spet tekla navzdol. Teta nam je ponudila mleko in kavo. Potem smo šli na sprechod. Vanessa nam je pokazala mlake. V njih so bile žabe. Mi smo jih lovili kar z roko. Moj brat in Vanessa sta jemala žabe iz mlake in jih dajala v Verenin kozarec. Mama, nočno in nona so se že začeli odpravljati domov, zato nas je mama prišla poklicat. Tako pa je Vanessa zagledala veliko žabo. Livio jo je hotel prijeti. Mama se je že malo oddaljila, ko je Livio padel v mlako. Hitro je skočila k njemu in ga povlekla ven. Stric in teta sta mu dala obleko, da se je preobrel. Potem smo odšli. Tisti dan sem bila zelo vesela.

Karen Marzolo
5. r. OŠ »F. Milčinski«
KATINARA

To pomeni, da je tvoj brat zares pogledal v žabje kraljestvo, ti pa verjetno dotele še nikoli nisi videla tako velikega »žabona«.

NAJDALJŠI IZLET V MOJIH POČITNICAH

Počitnice so bile zelo dolge. Moj oče pa je imel le teden dni dopusta. Prav tisti teden smo se dogovorili, da gremo v gore. Določili smo, da bomo šli iz Bohinja na Triglav in zopet nazaj. 15. julija smo se odpravili v Bohinj, točneje v Staro Fužino. Po Dolini Voje smo se napotili proti Vodnikovemu domu. Tam smo prenočili. Naslednje jutro smo se zbudili zelo zgodaj. Čeprav so bile plohe in megla, smo nadaljevali pot do Planike in Triglava. Z vrha smo imeli lep razgled na Julisce Alpe. Imeli smo res srečo, da je bilo lepo vreme, ko smo bili na vrhu. Pot smo nadaljevali zopet do Planike in Tržaške hoče na Doliču. Na poti od Doliča do Prehodavcev nas je na Hribaricah zajel dež, toča in megla. V Zasavski koči na Prehodavcih smo prenočili. Naslednje jutro smo imeli še precej ur hoje, in to mimo Triglavskih jezer in po Komarči v Staro Fužino. Tam smo se okrepčali in odpotovali na Vršič. Prenočili smo v Erjavčevi koči. Naslednje jutro so mamo in menebole noge, zato sta se samo očka in brat napotila na Prisojnik. Na severni steni Prisojnika leži obraz, podobno kot Krn. Ko se spreminja vreme, se zdi, da premika usta. V popoldanskih urah sta se vrnila očka in brat. Imela sta oblačno vreme. Naslednji dan smo odpotovali proti Trstu. To je bil moj najdaljši izlet in najlepši v minulih poletnih počitnicah.

Mirjam Gregori
5. r. OŠ »F. Milčinski«
KATINARA

Lepo in natančno si opisala pot. Čestitam, planinka!

Janez Bitenc

TRIKULE TRAKULE

Trikule, trakule, buc,buc,buc, vko – tu štre – no prede muc. Kuža se na
gosko kre – ga, goska se pa smeje z brega: ga,ga,ga,ga, ga,
Solo:
Zbor:
ga,ga,ga,ga, ga, Zdaj bo ra – čka, zdaj boračka mižat šla.

POČITNIŠKA DOŽIVLJAJA

PAVEL: Letos v počitnicah sem bil v koloniji v Dragi. Nekega dne so nas peljali na kopanje. Moj priatelj Maksimiljan je prvi skočil v vodo in začel plavati kot žaba. Jaz sem stekel za njim in tudi skočil s pomoča. Voda je bila globoka, jaz pa nisem znal plavati. Ko sem se potopil v vodo, sem začel mahati z rokami in nogami, da sem prišel na površje. Do tistega trenutka nisem znal plavati, naučil sem se pa kar v eni minutri.

O ti, junak, ti! In nesrečniki, ki te bodo posnemali...

NADA: Letos sem bila na Pagu. Očka je kupil velik gumijast čoln. Takoj prvi dan sva se z očkom vozila po lepem, čistem morju. Le mama ni hotela z nama. Niti v naslednjih dveh dneh naših počitnic je nisva mogla prepričati, da je čoln zares varen. Šele četrti dan sva jo s težavo spravila vanj. Vesela sva bila, ker ji je tako zelo ugajalo. In potem se je vsak dan vozila z nama.

Pavel Fontanot in Nada Rojc
3. r. OŠ »F. Milčinski«
KATINARA

Volk sit in koza cela! pravi star pregovor. Vajin uspeh in veselje vseh treh pa še povrh!

MOJ DOM

Stanujem v ulici Felluga 54. Tam imamo stanovanje. Živim v četrtem nadstropju. Gor in dol se vozim z dvigalom. V stanovanju je kuhinja, dnevna soba, kopalnica in spalnica. Pred kuhinjo in dnevno sobo je balkon, poln cvetja.

Luca Colbasso
2. r. OŠ »F. Milčinski«
KATINARA

Povabilo na obisk, torej. Luca vas vabi: vožnja z dvigalom, pa še kaj...

MOJA DRUŽINA

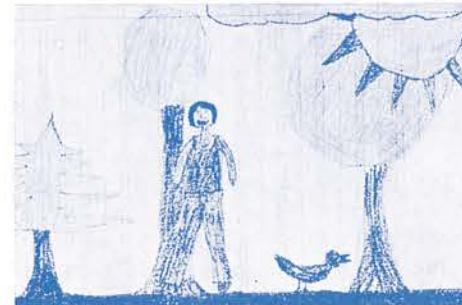
Naša družina šteje tri člane .Ti so: mama, očka in jaz. Mama se imenuje Sonja, očka pa Zvonko. Vsi skupaj gremo večkrat na izlet. Jaz se rada vozim s kolesom. Mama in očka delata v trgovini. Večkrat se igramo in radi se imamo.

Nataša Lorenzi
2. r. OŠ »F. Milčinski«
KATINARA

Tako je prav!

KAKO SEM TRGAL GROZDJE

V ponедeljek, ko sem prišel iz šole, sem hitro pojedel kosilo in napisal nalogo. Nato sem šel na trgatve s Tanjo in Igorjem. Stric mi je dal male škarjice in čeber. Šli smo v vinograd in začeli trgati črno grozdje.

Moreno Šavron
3. r. OŠ Žavlje-Korošci

dje. Vsi smo hiteli, vsakdo je hotel prvi napolniti posodo. Stric, ki je stresal grozdje v kadi na tovornjaku, je tudi moral zelo hiteti. Rekel je, da še ni imel tako pridnih trgačev.

Aleksander Mahnič
3. r. OŠ »F. Milčinski«
KATINARA

Nič nisi napisal, kolikokrat si ti prvi napolnil!?

NA TRGATVI

Prejšnji četrtek popoldne sem šla z mamom, bratom in tetou Marico v Saleš na trgačev. Peljali smo se z avtom. Ko smo prišli v vinograd, smo začeli trgati grozdje. Jaz sem metala grozdje v isto posodo kot mama. Iz tega vinograda smo šli še v naslednjega. Tudi tam smo delo kmalu opravili.

Mariza Viller
3. r. OŠ »F. Milčinski«
KATINARA

NAPRAVILI SMO VINO

Moj očka je kupil grozdje na trgu v Trstu. Tovornjak je pripeljal zaboje z grozdjem na naše dvorišče. Očka in ded sta jih znosila v klet. Vse grozdje smo zmetali v mlin, ki ga je moj ded pridno vrtel. Zmečkanje jagode so padale v veliko leseno posodo. Čez pet dni smo mošt pretočili v sode. Ostale tropine smo dali v stiskalnico, iz katere se je pocedil sladek mošt. Tudi jaz, Peter in Livijo smo ga pokusili. Bil je zelo dober. Zdaj imamo doma vino za celo leto. Za Martinovo bomo pili novo vino.

Tudi ti? Ko pa je že mošt tako učinkoval, da si pozabil svoje ime...

PRISLUŠKOVALI SMO POGOVORU PTIC, pišejo učenci 3. razreda Osnovne šole Žavlje — Korošci. Prisluhnili so jim seveda s svojo domišljijo. Pa preberite, kaj je ta ptičji klepet, ki so ga prav lepo prikazali še z risbico!

Ko sem hodil proti šoli, sem na travniku videl pet lastovic. Zdelo se mi je, da se pogovarjajo. Radoveden sem bil, o čem ščebetajo, zato sem se jim približal. Slišal sem, da so žlostne, ker jih zebe in so lačne. Nato je priatelj še vrabček. Zdelo se mi je, da jim je predlagal, naj odletijo proti jugu. Ptice so ga ubogale. Vrabček pa je ostal sam na travniku.

Andrej Zuppin

Nekega dne sem bila v sobi in sem zaslišala, da nekaj čivka. Odprla sem okno in videla lastovko. Pridružil se ji je kos in jo vprašal, zakaj je žlostna. Odgovorila je, da nima več hrane. Mraz ji je, ker piha burja in sonce ne sije več tako toplo. Sklenila je, da bo odpotovala na jug.

Tosca Barič

Ko sem se nekega dne sprehabjal, sem zagledal gnezdo. V njem je bila lastovka. Z blišnjega drevesa je k njej priatelj kos in jo vpraša: »Zakaj si otožna?« »Ker sem lačna. Tudi mraz mi je«, mu je odvrnila. »Mene pa ne zebe, je rekel kos in še nadaljeval: »Otroti me imajo radi, zato mi na oknu puščajo drobitnice«. »Tudi mene imajo radi, toda če ostanem, me bo mraz uničil«, je rekla lastovka. Potem sem videl lastovko, kako je odletela proti jati...

David Jercog

Nekega dne sem šel s priatelji v gozd. Pihala je burja. Zagledal sem leseno hišico. V njej sta se pogovarjala dva ptička. Žlostno sta čivkala, ker sta bila lačna. Sklenila sta, da bosta odpotovala v kraje, kjer sonce topleje greje.

Renato Andruzzi

Sedel sem pod drevesom in gledal dve lastovki, kako se pogovarjata. Prva je rekla: »Ni več žuželk, ne muh«. Druga ji je pritrdirila: »Tudi mrzlo je postalno in moralni bova na pot!« Tako sem ju videl odleteti.

Marko Šavron

Renato Andruzzi
3. r. OŠ Žavlje-Korošci

Dragi šolarji!

Ko sem vam konec maja, ob zaključku jubilejnega letnika Galeba, želel prijetne, brezskrbne počitnice in vam obljudbljal, da vas bo jeseni ob vrtnitvi v šolo že čakal novi Galeb, si nisem nadejal, da me bo prav sredi priprav in dela za novi letnik očesna okužba za skoraj mesec dni priklenila na bolniško posteljo. Delo je seveda zaostalo, klub nesebični pomoči sodelavcev. Po vrtnitvi iz bolnice sem postopoma nadaljeval z delom, zato taka zamuda pri izidu prve letošnje številke Galeba. Obljudbljam pa vam, da bom v prihodnjih tednih nadoknadil zaostalo in poskrbel, da boste pred novoletnimi počitnicami dobili prve tri številke tekočega letnika.

Še prisrčna zahvala Kristini, Valentini, Alenki in Asji, ki so mi v času zdravljenja, poslale v bolnico prikupna pisemca in risbice in mi že zelo čimprejšnje okrevaranje. Vsem najlepša hvala za dobre želje.

Vaš Galeb je torej spet poletel in vam pripravlja prav lepa presenečenja. Kot obi-

čajno bo vsak mesec izhajal na 32 straneh in vam redno prinašal tudi barvno prilog, po kateri tako radi segate in vam služi pri pouku. Da ne pozabim! Galeb vam je pripravil tudi ponatis vseh dosedanjih barvnih prilog v skupni zbirki pod naslovom NAŠA MALA DOMOVINA. Ponatis je bil prepotreben, ker mnogi od vas, zlasti prvi razredi, nimajo sličic, ki so izhajale v prejšnjih letnikih. Sedaj pa jih boste lahko imeli vse zbrane in prepričan sem, da vam bodo zelo koristile.

Vse pridne naročnike čakajo lepe nagrade. Zbral sem že kolo, radioaparat, knjige, peresa in še mnogo drugih daril za nagradno žrebanje, ki bo enkrat pred novoletnimi počitnicami. Poleg tega bodo vsi tisti, ki bodo do konca meseca plačali redno naročino za Galeb, dobili lepo Galebovo čepico in značko petindvajsetletnice.

Lani ste bili prav vsi zelo zadovoljni z Galebovimi majicami. Opozarjam vas, da so majice v prodaji v Tržaški knjigarni. Sicer sedaj ni pravšnji čas, da bi jih nosili, ker gremo v zimo. Tisti pa, ki jih želite imeti in se z njimi ponašati prihodnje poletje, pohitite, da ne bodo zmanjkale. Na razpolago so tudi velike številke za vaše starše.

Na koncu še toplo priporočilo vsem vam. Pridno se učite, ubogajte in spoštujte stare in predstojnike, da bodo imeli z vami veselje, vi pa, da boste zrasli v pridne, dobre in zavedne Slovence.

UREDNIK

Videl sem lastovko, ki je tako žalostno čivkala. Škorec, ki je priletel k njej, jo je radovedno vprašal: »Zakaj si žalostna?« »Nobene mušice ni več, zato sem žalostna in tudi zelo lačna«, je hitela pripovedovati lastovka. »Morala bom kmalu odleteti. Na dolgo pot odhajam, v toplejše kraje. Na svodenje, škorec!«

Moreno Šavron

Pod streho nonine hiše je pet lastovičjih gnezd. Tudi pod streho naše šole sem videl gnezdo. Ko sem bil v gozdu, sem videl jato ptic, ki so letele proti jugu. Pod drevesom sem zaslišal tanek glasek onemogoče lastovice. Jokala je, ker ni več našla

hrane, in tudi zeblo jo je. Kos, ki je priletel k njej, bi jo rad potolažil. Videl sem, kako sta se poslovila, preden je odletela. David Tonel

Ko sem bila na Jezerskem, sem se rada sprehala po širnih pašnikih neke kmetije. Tam je bilo veliko lastovk in jaz sem jih rada opazovala. Nekega dne, ko sem se odpravila na Makek, sem si hotela malo odpočiti na klopi pod košato lipo. Zagledala sem lastovice, kako so pri tleh iskale hrano. Slišala sem, kako sta se dve lastovki pogovarjali. »Slabo kaže«, pravi prva lastovica, »mrčes je danes čisto pri tleh. To pomeni, da bo jutri slabo vreme in morda

bo celo deževalo. Morala bom nekoliko praviti svoje gnezdo, sicer bo moje mladiče zeblo«. Potem sem ju opazovala, kako sta priletali in spet odletali ter pobirali suhe travne bilke.

Naslednji dan je zares deževalo, zelo sem se dolgočasila. Pogledala sem skozi okno in videla, kako spita lastovki v svojem gnezdu z mladiči. Pomislila sem, da jim je toplo, in zelo sem bila srečna.

Vladimira Vodopivec

Hodila sem po gozdu in gledala, kako listje pada z dreves. Iz nekega grma sem zaslišala jokanje ptic. Radovedno sem se približala grmu. Zagledala sem drobno ptičko, ki se je pogovarjala s kosom. Tožila mu je, da jo zebe in da ni našla do-

volj hrane. Kos ji je v tolažbo reklo: »Kmalu nama bodo pomagali dobrti otroci. Naredili bodo lesene hišice in vanje natrosili hrano«. Potem je priletela še lastovica in jima rekla: »Jaz bi pozimi zmrznila, zato se odpravljam v toplejše kraje. Pravkar sem se prišla poslovit«. In res ju je pozdravila ter odletela.

Dana Svetina

Pesmice so v tej rubriki bolj redkost, nič kaj lahko jih ni napisati. Tole O JESENINI je napisala Vlasta Novak, 3. r. OŠ Zavle — Korošči.

Jesen v deželu je prišla, vse polno je dobrotn prinesla: hruške, jabolka in grozdje, sladek kostanj in orehe — za nas vse.

POSETNICE

PINO ŠOSMA

ACE TLEL

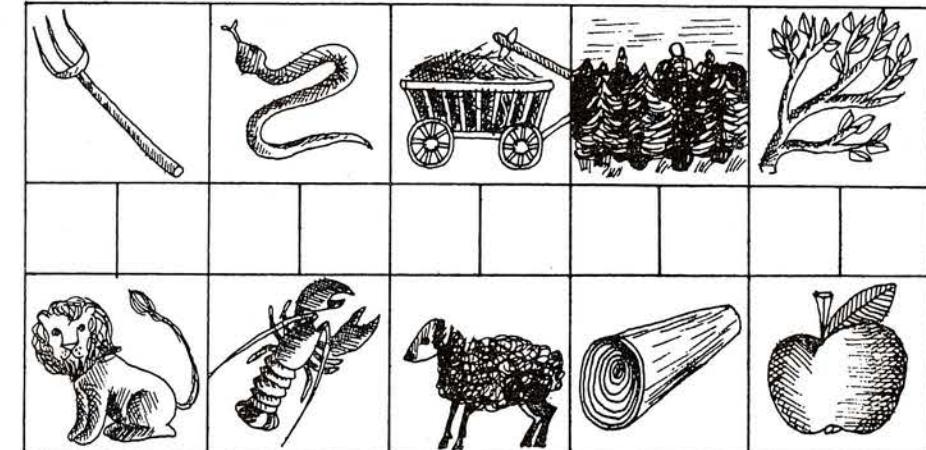
KAREL TERIČ

ŽANE ZRELIČ

DRAGO NIVNIK

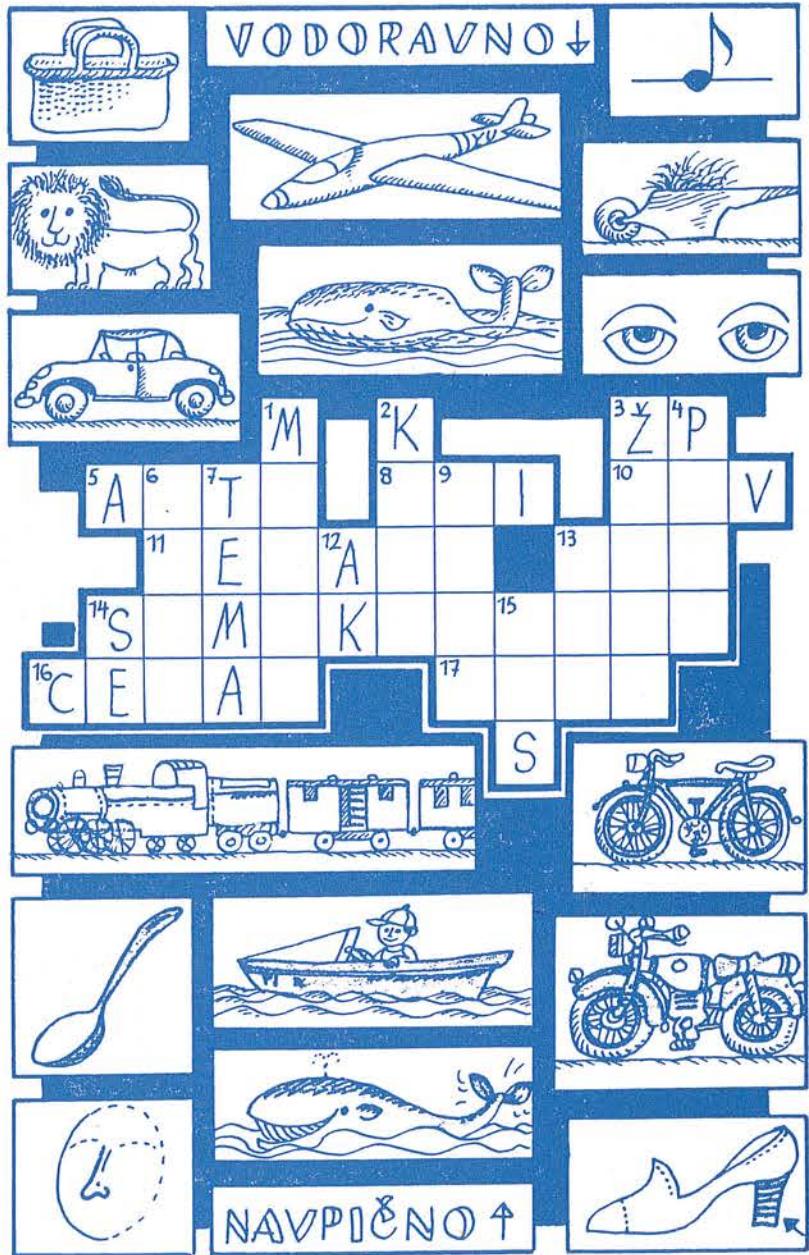
Teh pet ljudi se je znašlo na delavskem uradu in prosilo za delo. Kateri so njihovi poklici?

SLIKOVNA UGANKA

Poišči besede odgovarjajočih narisanih živali in predmetov. Po dve in dve besedi imata po dve enaki črki, ki ju vpisete v prazna polja. Vseh deset črk uredi tako, da dobiš naziv poklica človeka, ki dela pri zelenzni.

SLIKOVNA KRIŽANKA

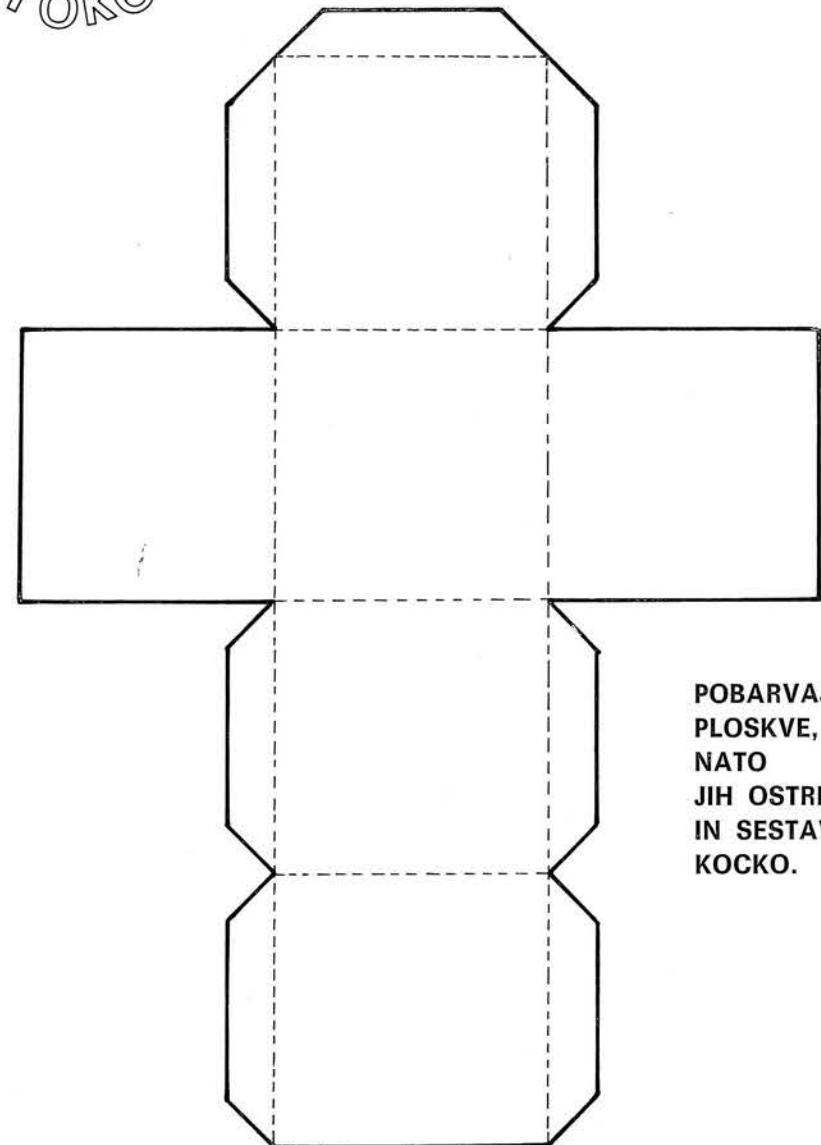
Vse besede so prikazane s slikami. Besede vnesi v prazna polja tako, da se bodo med seboj ujemale.

Vera Poljšak

Ilustr.: Magda Tavčar

KOCKA

**Rešitve ugank pošljite čimprej na uredništvo Galeba; Lojze Abram, Ulica
G. Amendola 12 - 34134 Trst**

CENA 700 LIR - LETNA NAROČNINA 4000 LIR